

Mechelen

De klok tikt voor 'den ouwen dok'

In de voormalige badengang zorgen lekken stilaan voor grote problemen. Het prachtige houtsnijwerk is gelukkig nog grotendeels intact.

Twaalf jaar leegstand en verval eisen hun tol in leegstaand monument

Bijna twaalf jaar leegstand eist zijn tol in het oude monumentale zwembad op het Rode Kruisplein in Mechelen. Samen met vandalen en een duivenprobleem heeft die het proces van verval nog versterkt. Momenteel wordt het gebouw beter afgeschermd en beveiligd, maar het is dweilen met de kraan open. De dienst Monumentenzorg van de stad vestigt zijn hoop op een meerjarige subsidieovereenkomst van de Vlaamse overheid.

Als wij de inkomhal van 'den ouwen dok' betreden, roept dat herinnerin-

gen op aan onze schooltijd. Toen wij hier nog kwamen schoolzwemmen. En aan de plotse sluiting in mei 2001, die tot heel wat protest heeft geleid. Uit veiligheidsoverwegingen heeft burgemeester Bart Somers (Open Vld) twaalf jaar geleden beslist om het zwembad van de ene dag op de andere te sluiten. Het lijstje was lang: asbestvervuiling, nutsleidingen die in slechte staat waren, grote risico's op brand door een gebrek aan compartimentering, en de wanden van het zwembad die het dreigden te begeven.

Anno 2013 is de kuip nog steeds intact. Enkel de tussenmuur is verwijderd. Overal, werkelijk overal ligt duivendrek. Het lijkt alsof hier in jaren geen mens is geweest, maar dat is niet zo. Het zwembad is in trek bij van-

dalen. Geregeld sneuvelt er een ruit. "Zelfs uit de verlengsnoeren van de achtergebleven stofzuigers is het weinige koper verwijderd", zegt architect Marc Debatty van Monumentenzorg. Ook amateurfotografen hebben de weg naar het Rode Kruisplein gevonden. "Ze laten elke keer hun handtekening achter op een bord in de machinekamer. Hun foto's circuleren op het internet."

Vakmannen

Debatty kijkt uit naar de dag dat dit gebouw weer in volle glorie zal schitteren. De zorg en het detail waarmee dit gebouw werd opgetrokken, spreken tot de verbeelding. De tijd waarin dat gebeurde, verklaart veel. De plannen voor een stedelijke badinrichting

dateren uit 1897. Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog raket de overheid ze weer op. Ze moesten voorkomen dat werkloze arbeiders naar Duitsland werden gedeporteerd. "Mechelen had er dus alle belang bij om hier zoveel mogelijk vakmannen aan de slag te houden. De werf werd in 1916 opgestart en pas in 1924 was het zwembad klaar", vertelt Marc Debatty.

Vooraf in de voormalige badengangen, links en rechts van de zwemkuip, valt het indrukwekkende Mechelse vakwerk op. Het grootste deel van het houtsnijwerk heeft gelukkig nog niet te veel geleden. Al ging het hier en daar wel reddeloos verloren, aangetast door de zwam. Door lekken is er op veel plaatsen in het monument ook een vochtprobleem. In het zwembad is het plafond deels naar beneden gekomen. Heel lang mag het duidelijk niet meer duren voor er ingegrepen wordt.

"Daarom worden openingen zoveel mogelijk afgesloten met houten schuttingen. Op een deel van de glazen koepels is voorlopig roofing gebrand om ze te beschermen", zegt schepen van Monumentenzorg Greet Geypen (Open Vld). De stad trekt daar een kleine 50.000 euro voor uit. Eerder hadden arbeiders van Manus het gebouw al eens opgeruimd, en het grondwater uit het zwembad gepompt.

Het eerste dossier om de voorgevel en de hoekgebouwen te restaureren, werd ingediend in september 2011. "Het is onze bedoeling om de witte verflaag te verwijderen, zodat de speklagen opnieuw zichtbaar zijn. Er bestaat een kleine kans dat wij kunnen starten in 2014 en een reële kans voor 2015", zegt Debatty. Ook een tweede dossier voor de rest van het gebouw, opgemaakt door het Brussels bureau Origin Architecture & Engineering, wacht bij de Vlaamse

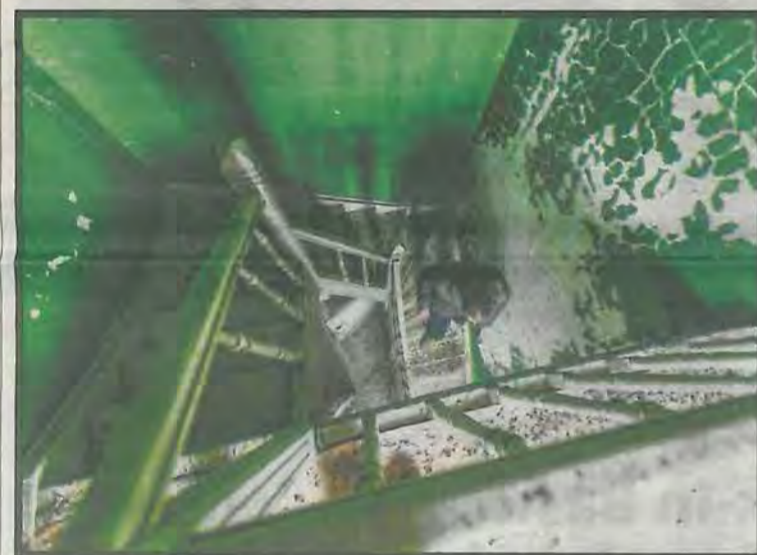
overheid op goedkeuring. De kosten voor de buitenrestauratie zijn geraamd op bijna 4,5 miljoen euro.

Marc Debatty: "Naar het voorbeeld van onze historische kerken zouden wij nu graag een meerjarige subsidieovereenkomst afsluiten met de hogere overheid. Die kan de procedure versnellen, en ervoor zorgen dat de werkzaamheden niet meer stilvallen." Tegelijk onderhandelt het stadsbestuur met de aannemers Willemen en Van Roey, en de architectenbureaus dMVA en Architectenkoöperatief over een voorlopige overeenkomst. Die groep wil het oude zwembad omvormen tot een hotel met congressfaciliteiten en een skybar, een wellnessruimte en een centrum voor design en het Mechels meubel. "Belangrijke interieurelementen zoals de badengang blijven in dat concept behouden", zegt Debatty nog.

SVEN VAN HAEZENDONCK

Architect Marc Debatty staat in het zwembad. Door lekken in het dak is een vochtprobleem ontstaan, en komt het plafond naar beneden. FOTO'S DIRK VERTOMMEN

In een oude kleedkamer hebben vandalen een ruit ingegooid. De ruimte ligt vol duivendrek.

In de kelder van het gebouw is de situatie het meest schrijnend. Daar is een wellnessruimte gepland bij de herbestemming.

In de machinekamer moet de installatie van Monumentenzorg niet bewaard blijven.